

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

při Mateřské škole a základní škole speciální
Diakonie ČCE Ostrava

Škola plná zážitků

Diakonie
Českobratrské církve evangelické

1. Identifikační údaje

Oficiální název:

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Škola plná zážitků“

Motivační název:

Škola plná zážitků

Motto školy:

„Život je možný pouze ve vztahu.“ A. Fröhlich

Předkladatel:

Název školy	Mateřská škola a základní škola speciální Diakonie ČCE Ostrava
Adresa školy	U cementárny 1293/23, 703 00 Ostrava-Vítkovice
Jméno ředitelky	PaedDr. Irena Johanka Savková
Kontakty:	Mobil škola: 605 860 771 Mobil ředitelka školy: 604 755 292 Mobil zástupce ředitele: 737 853 697 E-mail ředitele školy: i.savkova@specialniskola.eu E-mail zástupce ředitele: a.raskova@specialniskola.eu WWW: www.specialniskola.eu
Zahájení činnosti MŠ:	1. 9. 2016

Odloučená pracoviště školy:

Název odloučeného pracoviště:	Mateřská škola a základní škola speciální Diakonie ČCE Ostrava – Poruba
Adresa:	Bohuslava Martinů 810, 708 00 Ostrava
Kontakt:	Tel. Škola: 596 633 326 Mobil škola: 721 419 802 Mobil zástupce ředitele: 604 709 305 E-mail: i.sobkova@specialniskola.eu

Název odloučeného pracoviště:	Mateřská škola a základní škola speciální Diakonie ČCE – Hlučín
Adresa:	Hornická 1265/9, 748 01 Hlučín
Kontakt:	Mobil zástupce ředitele: 777 941 240 E-mail zástupce ředitele: g.sramkova@specialniskola.eu

Zřizovatel:

Název	Diakonie Českobratrské církve evangelické
Adresa	Belgická 22, 120 00 Praha 2

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2016

První aktualizace: 1. 5. 2017

Druhá aktualizace: 10. 5. 2018

Třetí aktualizace: 20. 4. 2020

Projednáno školskou radou dne: 23. 4. 2020

Podpis ředitelky:

Razítko školy:

Obsah

1. Identifikační údaje	2
2. Obecná charakteristika školy	5
2. 1. Pracoviště školy	7
3. Podmínky vzdělávání.....	8
3. 1. Věcné podmínky vzdělávání.....	8
3. 2. Podmínky vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami	8
3. 3. Psychosociální podmínky a životospráva	9
3. 4. Organizační chod	10
3. 5. Řízení mateřské školy	11
3. 6. Personální zajištění	12
3. 7. Spolupráce mateřské školy s ostatními institucemi	12
3. 7. 1. Spolupráce se SPC:.....	12
3. 7. 2. Spolupráce s Ostravskou univerzitou	13
3. 7. 3. Spolupráce s ostatními vzdělávacími institucemi a dalšími speciálními školami.....	13
3. 7. 4. Spolupráce s firmami	14
3. 8. Spoluúčast rodičů.....	14
3. 9. Spolupráce s veřejností	15
4. Organizace vzdělávání	155
5. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	16
6. Vzdělávací obsah	17
7. Autoevaluace	466
8. Preventivní program	499
9. Program environmentální výchovy.....	511

2. Obecná charakteristika školy

Zřizovatelem Mateřské školy a základní školy speciální je Diakonie Českobratrské církve evangelické sídlící na ul. Belgická 22, 120 00 Praha 2, IČO: 45242704. Škola zahájila svou činnost v roce 1993, byla součástí střediska Diakonie ČCE Ostrava. Od samého počátku bylo jejím posláním vzdělávání dětí s kombinovanými vadami. Vlastní právní subjektivitu škola získala 1. 1. 2004. Organizace vystupuje ve vztahu k ostatním právnickým a fyzickým osobám svým jménem a má odpovědnost z těchto vztahů. **Předmětem činnosti organizace je i nadále výchova a vzdělávání dětí a žáků s kombinovanými vadami.** Škola je součástí výchovně vzdělávací soustavy.

Jednotlivé součásti školy a kapacity:

		kapacita:
Mateřská škola	pro děti od 3 let	6 dětí
Základní škola speciální	pro žáky od 8 let	48 žáků
Školní družina		25 žáků
Školní jídelna – výdejna		52 jídel.

Škola zajišťuje také vzdělávání dětí v:

přípravném stupni pro děti od 5 do 8 let

Organizace zajišťuje komplexní vzdělávání dětí ve věku 3 až 26 let s těžkým kombinovaným postižením. Jedná se o kombinace středně těžké, těžké a hluboké mentální retardace s různou formou dětské mozkové obrny, smyslovými vadami, autismem, autistickými rysy.

Vzdělávací proces probíhá dle Školního vzdělávacího programu školy (ŠVP), „Škola plna zážitků“, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální. ŠVP se přizpůsobuje psychické a fyzické úrovni rozvoje žáků školy. Vzhledem k variabilitě schopností a úrovni vědomostí a dovedností je však nezbytné při vzdělávání uplatňovat přístupy odpovídající vývojovým a osobnostním specifikům žáků, za přispění nejvyšší míry podpůrných opatření. Ze ŠVP zpracovávají pedagogové na počátku školního roku Individuální vzdělávací plán (IVP), pouze žákům, kteří je mají doporučeno z příslušného SPC.

Cca 85 % žáků školy je imobilní, inkontinentní, nekomunikující verbálně, plně odkázána na pomoc dospělé osoby. Vzdělávání těchto dětí je velmi náročné nejen na provoz pracovišť a organizaci výuky, **účelné projednání jednotlivých podpůrných terapeutických aktivit**, ale hlavně klade vysoké nároky na samotný pedagogický tým. Je nezbytné, aby pedagogy práce vnitřně naplňovala, vedla je ke vzájemné spolupráci a otevřené komunikaci. Důležitá je kreativita a flexibilita, umět se přizpůsobit a adekvátně reagovat na náhle vzniklé situace ve třídě a v pracovním týmu.

Posláním školy je komplexní působení na osobnost žáka. Nedílnou součástí vývoje osobnosti člověka je pohyb, má vliv na myšlení, řeč, vnímání, sociální kontakty, pocity, tělesnou zkušenost. Proto výchovně vzdělávací činnost prolínají i rehabilitační úkony, které běžně provádějí rehabilitační sestry v resortu zdravotnictví, ve speciálním školství většinou samotní speciální pedagogové, a to vhodným působením na hrubou motoriku, jemnou motoriku, motoriku orofaciální oblasti, grafomotoriku. Zlepšení fyzické stránky má pozitivní vliv na psychickou oblast, motivaci, komunikaci.

V rámci výuky se využívá: polohování podle Bobatha, vertikalizování, cvičení na rehabilitačních balonech a válcích, míčkování, Wilbarger brushing protokol-kartáčování, tejpování, realizace perličkových a hydromasážních koupelí, synergická reflexní terapie, vodní rehabilitace, bucofaciální a orofaciální stimulace, polohování a stimulace podle konceptu Bazální stimulace, léčebná metoda PANat, hippoterapie, canisterapie, strukturované tematické hodiny v multisenzorických místnostech a prostorech Snoezelen.

Z důvodu individuálních potřeb žáků se do výuky zařazují podpůrné terapeutické aktivity, které formou hry vhodně motivují dítě k činnostem: muzikoterapie, arteterapie, ergoterapie, dramaterapie, aromaterapie, relaxace v suchém bazénu, činnosti ve cvičných kuchyňkách, v kreativním ateliéru, na školním pozemku, aktivity v multifunkčních prostorech Snoezelen. Využívají se různé formy AAK (alternativní a augmentativní komunikace) – MAKATON, VOKS (výměnný obrázkový komunikační systém), piktogramy, facilitační komunikace, což pomáhá žákům k pochopení mluveného slova, a tudíž i ke zdárnému zvládnutí zadaného úkolu.

Mezi další aktivity organizované školou patří: exkurze, účast na kulturních a sportovních akcích s mezinárodní účastí, účast na vyhlášených výtvarných a sběrných soutěžích, ozdravné a přírodovědné týdenní pobyty, pobyty v solné jeskyni, přeprava žáků na školní aktivity a na výuku školními svozovými automobily.

Zařízení je fakultní školou Pedagogické fakulty Ostravské Univerzity, umožňuje pravidelně odborné praxe studentům tuzemských a zahraničních škol oborů sociálních a pedagogických.

V roce 2011 byl organizaci udělen Certifikát pracoviště Bazální stimulace Institutem bazální stimulace sídlícím ve Frýdku-Místku. Od roku 2013 jsme supervizované pracoviště asociací Asnoez-Snoezelen konceptu. Certifikaci školy udělila prezidentka ISNA-MSE pro ČR a SR.

Podstatou činnosti školy je umožnit žákům účast i na aktivitách, které jsou běžné pro jejich zdravé vrstevníky. Výše uvedených aktivit se účastní všichni žáci bez ohledu na stupeň, míru a kombinaci postižení.

2. 1. Pracoviště školy

Škola v Ostravě – Vítkovicích

Škola působí v samostatném rodinném domku se zahradou, má dva bezbariérové vstupy do budovy, které umožňují jednoduchý a bezpečný pohyb dětí v areálu školy a okolí. Má čtyři kmenové třídy, **jednu třídu mateřské školy speciální**, dvě místnosti na individuální výuku žáků, dvě multisenzorické místnosti, kreativní ateliér, rehabilitační místnost-tělocvičnu, cvičnou kuchyň, výdejnu jídla, jídelnu, šatnu, koupelnu s hydromasážní vanou, vhodné sociální zázemí a parkovací venkovní prostory. Do vítkovické školy dojíždějí děti z různých částí Ostravy a dalších přilehlých měst z okolí Ostravy (Havířov, Frýdek-Místek).

Umožňuje vzdělávání v:

- základní škole speciální
- přípravném stupni
- od 1. 9. 2016 v mateřské škole.

3. Podmínky vzdělávání

3. 1. Věcné podmínky vzdělávání

Součástí vítkovické budovy, kde působí **mateřská škola** je prostorná oplocená zahrada, kde si děti mohou hrát, svačit, zde se i pořádají školní aktivity typu opékání párků, soutěže, vítání jara, zimní hrátky na sněhu-bobování apod.

Mateřská škola splňuje hygienické podmínky pro maximální počet 6 dětí. Děti zařazené do mateřské školy mají k dispozici samostatnou kmenovou třídu v dolních prostorech budovy, která je určena i pro odpolední odpočinek dětí. Snoezelen, rehabilitační místnost, výtvarný ateliér, školní zahradu je možné využívat pro skupinovou i individuální činnost a terapeutické aktivity.

Strava je dětem dovážena a vydávána výdejnou školou. V místnostech se nenacházejí fyzické překážky, které by mohly omezovat schopnosti dětí s postižením zapojovat je do běžných činností. Do MŠ vcházejí děti a rodiče vchodem v přední části budovy, imobilní děti rampou v zadní části budovy.

Zdravotně hygienická zařízení i nábytek vyhovuje potřebám dětí. Převážná část hraček je z přírodních materiálů. Jsou to hračky a pomůcky podporující tvořivost a fantazii dětí a rozvíjející jejich manuální zručnost.

3. 2. Podmínky vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

Základními prostředky naplňování našich cílů jsou:

Vhodně upravené podmínky vzdělávání - snížení počtu dětí ve třídě (maximálně 6 dětí), přítomnost asistenta pedagoga, osobních asistentů, individuální práce s dětmi, odborná péče zaměřená na speciálně pedagogické metody, formy práce a postupy (strukturované učení, TEACCH program, Bazální stimulace, alternativní a augmentativní komunikace, znaková řeč Makaton, zraková stimulace, vizualizace), užívání kompenzačních a rehabilitačních pomůcek (balanční míče, vodní lůžko, hmatové panely a kastlíky, světelné panely, pískovnička, manipulační desky, kuličkový suchý bazén, speciální počítačová klávesnice, monitory, I tablety), využívání speciálních didaktických materiálů (globální čtení, speciální počítačové programy Petit, logopedický program, vlastnoručně vyrobené didaktické pomůcky dle individuálních potřeb dětí), podpůrné terapie (logopedie, nafukovací dlahy PANat, rehabilitační cvičení, cvičení na válcích,

balančních deskách, míčích, fyzioterapie, masáže, arteterapie, perličkové koupele, pravidelné návštěvy bazénu, canisterapie, celostní muzikoterapie).

3. 3. Psychosociální podmínky a životospráva

- V průběhu dne se pravidelně střídají bloky řízené a relaxační, nedochází k přetěžování dětí
- Děti mají dostatek volného pohybu ve třídě i na vycházkách
- Děti jsou v rámci otužování denně co nejdéle venku, a to vždy s ohledem na kvalitu ovzduší
- Děti dostávají plnohodnotnou, vyváženou stravu, která je dovážena z jídelny – vývařovny Zdravá vařečka
- V průběhu celého dne mají děti přístup k tekutinám, pitný režim je zajištěn pracovní výdejny
- Jídlo je dětem nabízeno. Děti mají právo pokrm odmítnout.
- Každý den si děti po svačině a po obědě čistí zuby
- Po domluvě s rodiči je dětem v době poledního klidu nabízen spánek, popř. jiné klidové činnosti
- Nově příchozí děti si mohou na pobyt v mateřské škole zvykat v určitých časových intervalech dle domluvy s rodiči. Je možná přítomnost rodiče po dobu adaptace
- Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby všech dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování
- Zaměstnanci vytvářejí dětem takové prostředí, aby se zde cítily bezpečně, jistě a spokojeně
- Všechny děti v mateřské škole mají stejná práva i povinnosti
- U dětí posilujeme sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti
- Děti vedeme k samostatnosti zejména při sebeobslužných činnostech
- Učíme děti dívat se kolem sebe, seznamujeme je se základy křesťanství, učíme je žít mezi ostatními, komunikovat s nimi, cítit se součástí kolektivu, umět pomoci tam, kde je potřeba
- Pěstujeme v dětech pocit zodpovědnosti za nejbližší okolí i za celé životní prostředí.

3. 4. Organizační chod

Po-Pá 7.00 – 16.00 hod

Organizace dne:

Pondělí–pátek

- 7.00 - 8.00 příchod dětí, (ranní hry) dle výběru
- 8.00 - 8.30 společné zahájení ve třídě MŠ, ranní kruh
- 8.30 - 8.45 osobní hygiena, orofaciální stimulace
- 8.45 - 9.15 podávání svačiny, mytí zubů, asistovaně před zrcadlem
- 9.15 - 11.00 individuální a skupinové řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí prováděné dle třídního vzdělávacího programu, terapie, pobyt venku, polohování dle individuálních potřeb dětí
- 11.00 - 11.15 osobní hygiena, orofaciální stimulace
- 11.15 - 11.45 podávání obědů, mytí zubů a obličeje, asistovaně před zrcadlem
- 11.45 - 14.00 osobní hygiena, odpočinek, spánek nebo klidové činnosti dle rozdílných potřeb dětí, individuální práce s předškolními nebo integrovanými dětmi napolohování, terapeutické relaxační aktivity
- 14.00 -14.30 hygiena, svačina
- 12.15 – 16.00 odchod dětí

Pátek:

- 10.00 - 11.00 aktivní skupinová forma celostní muzikoterapie

V průběhu celého dne probíhají individuální speciálně pedagogické činnosti a aktivizace, které zajišťuje Základní škola speciální Diakonie ČCE Ostrava (fyzioterapeutky, speciální pedagogové, canisterapeut...).

Stanovený základní denní režim může být změněn v případě výletů, exkurzí, divadelních a filmových představení pro děti, besídek, dětských dnů a podobných akcí.

3. 5. Řízení mateřské školy

Všichni zaměstnanci mateřské školy znají své kompetence, pravomoci a povinnosti, které jsou zakotveny v pracovní náplni, v organizačním řádu a směrnicích ředitele. Při vedení zaměstnanců je kladen důraz na vzájemnou důvěru a týmovou práci, při které jsou všichni zaměstnanci zapojeni do řízení mateřské školy.

Je vytvořen funkční informační systém – každé pondělí je společná porada vedoucí mateřské školy s ředitelkou školy, po které následuje pracovní porada s ostatními pedagogickými pracovníky mateřské školy. Z pracovní porady je písemně vyhotoven zápis, se zápisem se všichni pedagogičtí pracovníci seznámí, obsah zápisu berou na vědomí svým podpisem.

Každé čtvrtletí se koná společná pedagogická rada všech pedagogických pracovníků školy, která slouží ke koordinaci práce, k plánování společných akcí, k hodnocení dětí, činností a aktivit. Třídní učitelé písemně vyhodnocují vzdělávání dětí, stanovují se další postupy a metody práce. Zásadní problémy řeší všichni zaměstnanci společně. Rodiče jsou přizváni ke spolupráci, mohou dávat podněty a nápady k rozvíjení programu mateřské školy.

Ředitelka školy a zástupce ředitele pravidelně provádí **hospitační činnost a pozorování ve třídách**, zjištěné nedostatky řeší do tří dnů. O hospitační činnosti, pozorování ve třídě a pohovoru s třídním učitelem nebo jiným pedagogem se zhotovuje písemný záznam, který se ukládá do šanonu.

Výuka dětí zařazené do mateřské školy speciální se řídí stejnými vnitřními řády, pokyny ředitelky školy a plány jako jsou platné pro žáky základní školy speciální. Např. Organizační řád, Provozní řád, Koncepce školy a Strategie školy, Plán akcí, Plán minimálně preventivního programu, Plán environmentální výchovy, Plán kontrolní a hospitační činnosti. Vnitřní dokumentace je uložena v ředitelně školy.

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou s obsahem jednotlivých materiálů seznámeni v posledním týdnu měsíce srpna každého kalendářního roku. Materiály jsou zaměstnancům k dispozici k nahlédnutí buď v ředitelně školy, nebo na informační nástěnce ve vestibulu školy.

3. 6. Personální zajištění

Personální obsazení mateřské školy a počet pracovních úvazků jsou závislé na aktuálním počtu dětí se zdravotním postižením.

Pracovní pozice:

Vedoucí mateřské školy - 1 úvazek

Asistentky pedagoga – 1-2 úvazky, pokud je ve třídě vzděláváno dítě, které má doporučení ze SPC ke vzdělávání s asistentem pedagoga.

V průběhu roku se pedagogové zúčastňují kurzů, které jsou tematicky zaměřeny na specifika předškolního vzdělávání nebo na metodiku práce s dětmi s různými typy zdravotního postižení. Své poznatky z kurzů uplatňují při své práci a předávají je dalším kolegům. **Dle Plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků každý pracovník absolvuje minimálně 24 hodin sebevzděláváním.**

3. 7. Spolupráce mateřské školy s ostatními institucemi

Škola spolupracuje s různými tuzemskými a zahraničními vzdělávacími organizacemi, firmami, neziskovými organizacemi. Mateřská škola se svými aktivitami ke spolupráci připojí.

3. 7. 1. Spolupráce se SPC:

pro zrakově postižené Opava

pro mentálně postižené Ostrava, Těšínská (kombinované vady)

pro mentálně postižené Ostrava, Kpt. Vajdy (autismus)

pro tělesně postižené Frýdek Místek

Každé nově přijaté dítě se zdravotním postižením, které přichází do mateřské školy na základě doporučení psychologa, lékaře nebo pracovníků rané péče je po dohodě s rodiči zařazeno do péče speciálně pedagogického centra podle převažujícího typu postižení. Psycholog a speciální pedagog SPC provádí vyšetření o vhodnosti zařazení do naší mateřské školy a doporučuje další způsoby vzdělávání. Pracovnice centra nebo Střediska rané péče pravidelně dojíždějí a pomáhají hledat metody a speciálně

pedagogické přístupy k jednotlivým dětem a nabízejí nové didaktické, kompenzační a polohovací pomůcky. Po každé návštěvě zasílají zprávu s doporučením dalšího vzdělávání.

Učitelky mateřské školy vypracovávají individuálně vzdělávací plán (IVP) dítěti s přihlédnutím k výsledkům psychologického vyšetření a doporučení SPC. S obsahem IVP jsou seznámeni zákonní zástupci dítěte, vyjadřují se k němu, obsah schvalují svým podpisem. Poté je podán IVP k vyjádření a následnému schválení ředitelce školy a odeslán ke schválení příslušnému SPC. Schválené IVP příslušným SPC se zakládá do karty dítěte. V průběhu roku se IVP vyhodnocuje a dle potřeby doplňuje dodatky.

Speciálně pedagogická centra dávají podklady pro odklad školní docházky dítěte v předškolním věku a dále pak pomáhají s výběrem základní školy pro případnou individuální integraci nebo dávají doporučení pro zahájení školní docházky do základní školy speciální nebo přípravného stupně základní školy speciální.

3. 7. 2. Spolupráce s Ostravskou univerzitou

Z pozice fakultní školy Ostravské univerzity (OU) pedagogické fakulty zajišťujeme odborné praxe studentům učitelských oborů, umožňujeme návštěvy lektorů OU ve výuce, exkurze na pracovištích, výzkum v oblasti vzdělávání dětí a žáků se souběžnými vadami a s PAS. Zpracováváme případové studie, kazuistiky a odborné výstupy ze vzdělávacího procesu dle potřeb lektorů OU. Tyto materiály včetně fotografií a videozáznamů slouží jako vzdělávací materiál pro budoucí učitele speciální pedagogiky. Každoročně organizujeme reciproční aktivity, v rámci nich se studenti společně s dětmi a pedagogickými pracovníky účastní školních aktivit mimo prostory školy (vodní rehabilitace na Olešné, výlety na Čarták, ZOO apod.).

3. 7. 3. Spolupráce s ostatními vzdělávacími institucemi a dalšími speciálními školami

Odborné praxe, náslechy, návštěvy výuky a exkurze umožňujeme také VOŠ zdravotní Ostrava, KVIC Nový Jičín a Ostrava, Střední pedagogické škole a střední zdravotnické škole Svaté Anežky České Odry. Školní DVD. Odborné videozáznamy a fotografie z výuky jsou k výuce používány také na MU Brno, UJAK Praha, KU Praha,

Univerzita Hradec Králové. Naším záměrem je pomáhat v přípravě budoucích odborníků na každodenní práci s dětmi s multihandicapem.

Zájemcům z řad pedagogických kolektivů z jiných speciálních škol umožňujeme náslechy, návštěvy v individuální a skupinové výuce, sdílení příkladů dobré praxe, konkrétní terapeutické aktivity. Aktivně se účastníme kulturních, sportovních a výtvarných soutěží organizované jinými speciálními školami.

3. 7. 4. Spolupráce s firmami

Spolupráce s firmami spočívá v organizaci exkurzí, společných aktivit typu zahájení školního roku, zahradní party, zhotovování drobných dárečků pro sponzory. Prezentační fotografie školy a partnerství s firmami je prezentováno na fotografiích ve vestibulu školy, na webu školy, ve vestibulech daných organizací např. Aquapark Olešná.

3. 8. Spoluúčast rodičů

Za výchovu a vzdělávání svých dětí jsou zodpovědní zvláště rodiče, proto je velmi důležitá spolupráce mateřské školy s rodiči. Úzká vazba na rodinu je nepostradatelnou součástí naší práce. Vstřícnost a důvěra mezi dítětem, rodiči a učitelkami by měla být samozřejmostí. Pravidelně informujeme rodiče o individuálních pokrocích, denně s nimi o dítěti hovoříme, případně podáváme zprávy prostřednictvím zápisu do informačního sešitu. Rodiče spolupracují při vytváření individuálních vzdělávacích plánů, mohou kdykoliv strávit se svým dítětem den v mateřské škole.

Organizuje také odborné semináře pro zákonné zástupce našich žáků a dětí, kterých se mohou bezplatně zúčastnit. Cílem těchto seminářů je seznámit rodiče se speciálními pedagogickými přístupy a metodami, které by mohli využívat také v domácím prostředí, což jim usnadní péči o dítě a podpoří samotný komplexní vývoj dítěte. Jsou seznamováni, jak správně manipulovat a napolohovat své dítě v průběhu odpočinku i příjmu stravy, jak nastimulovat bucofaciální a orofaciální oblast a tím připravit svalstvo na příjem tekutin a potravy, se způsoby nonverbální komunikace apod. Pravidelně se realizují aktivity pro děti: vodní rehabilitace, výlety, kterých se mohou rodiče zúčastnit společně se svými dětmi.

3. 9. Spolupráce s veřejností

Naše mateřská škola je neodmyslitelně spjata s činností Základní školy speciální Diakonie ČCE Ostrava, která se intenzivně a profesionálně zabývá prací s veřejností. Škola každoročně připravuje drobné dárky k významným církevním událostem, dárky k Vánocům a k Velikonocím obdrží např. zaměstnanci střediska Diakonie ČCE Ostrava, návštěvy pracovišť.

Organizace se zapojuje do sběrných aktivit, pravidelně se účastníme sbírky ošacení pro sociálně slabé rodiny v tuzemsku i v zahraničí, sběru papíru, víček, elektrospotřebičů, monočlánků, hmotné dary škola připravila také pro vzdělávací instituce v Indii a na Ukrajině. Kontakt s veřejností udržuje a zintenzivňuje účastí na výstavách a přehlídkách tvorby dětí s multihandicapem, formou webových stránek a pravidelnou aktualizací školního FB.

O činnosti školy je veřejnost informována přes média (Vítkovický zpravodaj, TV Noe, TV Polar, ČT 1), i na realizovaných kongresech a konferencích v rámci ČR.

Zákonní zástupci dětí a žáků, zaměstnanci školy, odborná i běžná veřejnost jsou s činností Základní školy speciální Diakonie ČCE Ostrava seznamováni prostřednictvím webových stránek školy a FB školy, také prostřednictvím informačních nástěnek, plakátů a zápisů v informačních sešitech.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola má od 1. 9. 2016 kapacitu 6 dětí. **Do speciální třídy mateřské školy jsou přijímány děti s mentálním, tělesným nebo smyslovým postižením, děti s vadami řeči, autismem, kombinovaným postižením nebo jiným zdravotním znevýhodněním, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení a na žádost rodičů.**

V mateřské škole pracuje vedoucí učitelka mateřské školy – třídní učitelka a jedna až dvě asistentky pedagoga (počet asistentů pedagoga je závislý na počtu dětí v dané třídě a závažnosti kombinace postižení). V případě potřeby může rodič využít i služeb osobní asistentky, které zajišťují asistenci při sebeobsluze dětí.

V režimu dne se střídají společné činnosti ve třídě, podpůrné terapie a speciálně pedagogická péče, které vycházejí z individuálního plánu dítěte. K individuální práci a pro činnosti zaměřující se na stimulaci základních a nástavbových smyslů je možné využívat místnosti k tomu určené: Snoezelen místnosti, rehabilitační místnost.

Individuální podpůrné terapie (fyzioterapie, řečová výchova, celostní muzikoterapie, vodní rehabilitace, perličkové koupele, hippoterapie, míčkování, arteterapie, Bazální stimulace, Snoezelen hodiny a další), které zajišťují pedagogičtí pracovníci školy, **jsou součástí denního programu dětí, stejně jako individuální speciálně pedagogická péče.**

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program mateřské školy vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Naším **hlavním záměrem je rozvoj každého dítěte s přihlédnutím k jeho individuálním možnostem a schopnostem jak po stránce fyzické a psychické tak po stránce sociální.** Výchovně vzdělávací proces zaměřujeme na rozvíjení učení a poznání dítěte, na osvojování základů hodnot naší společnosti a na získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit svoji jedinečnost.

Specifickými cíli vzdělávání je komplexní péče o děti se zdravotním postižením. Usilujeme o zmírnění nebo odstranění zdravotního handicapu dětí pomocí speciálně pedagogických metod a postupů. Za podstatné považujeme rozvoj komunikačních dovedností a nácvik alternativních způsobů komunikace jako základu speciálně pedagogické péče. Využíváme podpůrná opatření zohledňující speciálně vzdělávací potřeby dětí, s jejichž pomocí mohou dosahovat výsledků, které odpovídají jejich maximálním možnostem.

Nabízíme možnost dalších speciálních a podpůrných terapií, které jsou každodenní součástí výchovně vzdělávacího procesu. Zaměřujeme se na speciálně pedagogickou diagnostiku, na jejímž základě určujeme další vzdělávací možnosti dítěte a vhodnost zařazení do správného typu školy.

Vzdělávání v naší mateřské škole je cílevědomý a plánovaný proces, v němž se navzájem vyváženě prolínají spontánní a řízené aktivity. **Vzdělávání dětí je maximálně přizpůsobeno vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí, vychází ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte.**

Učitelky se stávají dětem poradcem, partnerem, průvodcem a pozorovatelem na jejich cestě za poznáním. Vycházejí z důkladné znalosti individualit dětí, které respektují. Pro realizaci cílů využívají metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí. Vše zakládají na přímých zážitcích, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové. Pěstují v dětech jejich kreativitu. Snaží se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přijímání vhodné. Didaktický styl vzdělávání zakládají na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Vytvářejí pro děti obsahově bohaté a zajímavé prostředí, nabízejí dětem příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem. Program pedagogických činností si předem plánují v souladu s požadavky Rámcového vzdělávacího programu a v souladu s individuálními vzdělávacími plány dětí se specifickými potřebami.

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah je zpracován v sedmi integrovaných blocích. Ty jsou tvořeny tak, aby byly pro celou věkovou skupinu dětí přirozeně motivující, snadno uchopitelné a přehledné. Témata vycházejí většinou z přirozeného cyklu ročních období a přírodních a společenských situací s nimi spojených. Tomu odpovídá i časový plán, který je pouze orientační.

Vzdělávací obsah je stručně naznačen v tzv. pavoukovi. Každý integrovaný blok je stručně charakterizován. Jsou u něj vypsána jednotlivá témata a jejich podtémata a okruhy činností. Pod nimi je vyjádřeno, co u dětí budeme podporovat, tj. vyjasněn a popsán vzdělávací záměr. Integrovaný blok ukončují klíčové kompetence, které mělo získat dítě absolvující předškolní vzdělávání.

Každý týden připravují paní učitelky činnostní plán, který vychází z jednotlivých podtémat integrovaných bloků.

Mezi vzdělávacím obsahem ŠVP a TVP bude těsný vztah, přesto je učitelkám ponechán dostatečný prostor k tvořivé práci, aby mohly volně přizpůsobovat věcný obsah konkrétním dětem ve třídě a upravovat jej v souladu s jejich dosavadní zkušeností a jejich aktuálními zájmy.

Názvy integrovaných bloků:

1. Kamarádi, pojďte si hrát!

2. Podzimní slavnosti
3. Čas okolo Vánoc
4. Zima čaruje
5. Jaro, vstávej!
6. Věci a lidé kolem nás
7. Sluníčko plné pohody

Integrovaný blok č. 1

V prvním bloku budeme postupně včleňovat naše nové děti do kolektivu třídy, nejdříve ve vztahu k vlastní osobě (jméno, značka, místo v šatně, vlastní postýlka, místo v jídelně), poté i k ostatním (noví kamarádi, moje učitelky, ostatní pedagogové a zaměstnanci). Děti se seznámí s novým prostředím (moje třída, naše školka a nejbližší okolí), s novými hračkami. Navštívíme starší kamarády navštěvující školu. Společně vytvoříme pravidla soužití ve třídě. Postupně se začneme přizpůsobovat dennímu režimu. Starší děti pomohou učitelkám a kamarádům, aby se ve třídě všem líbilo. Poučíme se o tom, jak chránit svoje zdraví. Budeme cvičit, hrát si a také se o sebe starat (hygiena, stolování, oblékání), někteří i s pomocí ostatních dětí nebo paní učitele.

Moje třída

Seznámení se s třídou, hračkami

Úklid třídy

Noví kamarádi

Poznáváme jména dětí

Každý jsme jiný

Mé jméno, příjmení

Zážitky z prázdnin

KAMARÁDI, POJĎME SI HRÁT!

Pohyb je můj kamarád

Pohybové hry

Lokomoční a nelokomoční

pohybové činnosti

Nebezpečí úrazu

Chodíme do MŠ

Orientace v mateřské škole
a okolí

Život ve školce

Umíme si hrát

Společné vytváření pravidel

Spontánní hra

Jména učitelek

Stolování

Sebeobsluha

Okruhy činností

Dítě a jeho tělo

- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- manipulační činnosti s předměty, pomůckami, materiálem
- zdravotně zaměřené činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti směřující k ochraně zdraví, k prevenci úrazů
- činnosti relaxační a odpočinkové.

Dítě a jeho psychika

- vokální činnosti
- individuální a skupinová konverzace
- poslech čtených a vyprávěných pohádek, příběhů
- zpěv, recitace
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- přímé pozorování přírodních jevů
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- dramatické činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů
- smyslové hry
- námětové hry a činnosti
- estetické aktivity
- činnosti zasvěcující dítě do vztahů souvisejících s denním řádem.

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sbližování dětí

- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti vedoucí k ohleduplnému chování
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí (mateřská škola).

Dítě a společnost

- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku.

Dítě a svět

- pozorování blízkého prostředí, vycházky do okolí, do ulic
- poučení o možných nebezpečných situacích
- praktické využívání hraček a předmětů.

Podporujeme:

- Schopnost dětí žít ve společenství ostatních lidí a být jeho součástí (škola, třída)
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a vytváření pozitivního vztahu k němu
- Rozvíjení základních kulturně společenských návyků (prosba, poděkování), postojů a dovedností
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, umět spolupracovat, spolupodílet se
- Získávání relativní citové samostatnosti
- Osvojování si přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností i dovedností komunikativních
- Sebeobsahu
- Uvědomění si vlastního těla
- Rozvoj pohybových schopností
- Rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a plně prožívat.

V úrovni kompetencí usilujeme o vytváření:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

soustředěně pozorovalo, zkoumalo, objevovalo, aktivně si všímalo, co se kolem něho děje, mělo elementární poznatky o prostředí, které ho obklopuje, orientovalo se v řádu a prostředí, ve kterém žije.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

vnímalo problémy jako přirozenou součást života a učení a nebálo se chybovat.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

komunikovalo v běžných situacích bez ostychu s dětmi i dospělými, užívalo přirozené prostředky komunikace k vyjádření svých prožitků, pocitů a nálad.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

chápal, že lidé jsou různí, rozpoznalo nevhodné chování, spolupodílelo se na společných rozhodnutích, používalo základní společenské návyky v běžných situacích.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

spoluvytvářelo pravidla společného soužití v MŠ, rozumělo jim a chápal, proč je musí dodržovat, zajímalo se o dění kolem sebe i o druhé.

Integrovaný blok č. 2

Podíváme se k řece, na pole i do zahrádek. Budeme si všímat změn v okolí, pozorovat všechny znaky podzimu, poznáme jeho barvy. Budeme o něm zpívat a učit se nové básničky. Ochutnáme jeho plody a naučíme se je poznávat ostatními smysly. Různými činnostmi zjistíme, jak chránit přírodu. Navštívíme výstavu chovatelů drobného zvířectva a zúčastníme se výlovu rybníka. Ukážeme si, co zvířata dělají, jaký nám přinášejí užitek, a budeme je pojmenovávat. Když bude foukat dobrý vítr, pustíme si

draky. Využijeme bramborové sezóny a použijeme brambory k tiskání, vaření i jiným činnostem. Budeme se starat o to, abychom byli zdraví, proto budeme hodně sportovat, správně se oblékat, dbát na hygienu a čistotu a myslet na to, jak se máme chovat, aby se nám nic nestalo. Poznáme naše tělo a jeho části. A samozřejmě budeme poslouchat pohádky, příběhy a hodně si povídat.

Kouzelník podzim

Znaky podzimu, (přednášení a zpívání
o podzimu, pozorování podzimní přírody

Barvy v přírodě (poznávání
i jiných barev)

Zvířata (názvy, užitek, ztvárnění)

Bramborová sezóna

Pohádkový podzim

Čtení příběhů a pohádek
(rozhovory)

Ochrana přírody

Pouštění draků

PODZIMNÍ SLAVNOSTI

Budme zdraví

Poznávání ovoce a zeleniny
(vitamíny)

Jak se oblékat

Sportování (PH, hry s míčem apod.,
nebezpečí úrazu)

Já a moje tělo

Hygiena a čistota – půl zdraví

Okruhy činností

Dítě a jeho tělo

- lokomoční a nelokomoční pohybové a zdravotně zaměřené činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti směřující k prevenci úrazů, nemoci
- manipulační činnosti, jednoduché úkony s předměty.

Dítě a jeho psychika

- artikulační a sluchové hry, slovní hádanky
- společné rozhovory
- vyprávění, recitace, zpěv
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, porovnávání apod.)
- smyslové hry
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky apod.)
- výlety po okolí.

Dítě a ten druhý

- aktivity podporující sblížení dětí
- hry, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením.

Dítě a společnost

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity.

Dítě a svět

- pozorování okolní přírody, vycházky do okolí
- sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- pozorování stavu životního prostředí
- ekologicky motivované hravé aktivity
- poznávání ekosystémů.

Podporujeme:

- Rozvoj a používání všech smyslů
- Přírozené poznávací city – zájem, zvědavost, zkoumání, objevování stále něčeho nového
- Vytváření správného vztahu k životnímu prostředí
- Postupné vnímání, že svět má svůj řád, je pestrý a rozmanitý
- Uvědomování si vlastního těla, rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Rozvoj schopnosti vážit si svého zdraví i zdraví ostatních
- Rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Rozvoj kultivace mravního a estetického cítění, vnímání a prožívání
- Snahu dokázat vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky – řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými
- Rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie, paměti a pozornosti
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale i poškozovat
- Rozvoj kooperativních dovedností, vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách.

V úrovni kompetencí usilujeme o vytváření:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

mělo základní poznatky o přírodě, o její rozmanitosti a proměnách, všímalo si souvislostí, užívalo jednoduchých pojmů, znaků a symbolů, kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, dovedlo postupovat podle pokynů, soustředilo se na činnost.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

přistupovalo k problémům aktivně, při řešení problémů postupovalo cestou pokusu a omylu, zkoušelo a experimentovalo.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

rozšířilo svou slovní zásobu a používalo ji ke komunikaci, vedlo smysluplný dialog.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

napodobovalo správné prosociální chování a mezilidské vztahy, se při společných činnostech dovedlo domluvit a spolupracovat.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

vnímalo svou sounáležitost s životním prostředím, dbalo na své zdraví, bezpečí svoje i druhých.

Integrovaný blok č. 3

Zvládneme své strachy, čertů se bát nemusíme. Budeme se připravovat na vystoupení před rodiči, sourozenci i prarodiči a užijeme si advent. Seznámíme se s některými vánočními zvyky a obyčejí. Vyzdobíme krásně naši školku. Vyrobíme dárečky, abychom udělali radost svým nejbližším. Čas Vánoc je jako stvořený pro posílení mezilidských vztahů, proto si budeme povídat o rodině i cizích lidech a o tom, jak můžeme pomáhat ostatním kolem nás. Budeme si všimát okolí, jak se na něm podepíše vánoční čas, a pokusíme se orientovat v okolí bydliště. Podíváme se do divadla. Popovídáme si o své nejoblíbenější knížce a určitě si z ní i něco pěkného přečteme. Budeme dělat, co nás baví, protože o Vánocích se mají plnit všechny sny a přání.

My se čertů nebojíme, na Vánoce se těšíme

Zvyky a obyčejí

Děláme radost druhým – výroba

Přednášení, zpívání, vyprávění

Změny kolem nás

Společná výzdoba třídy a MŠ

Co se děje v našem okolí

(vánoční čas)

ČAS OKOLO VÁNOC

Moje rodina

Mezilidské vztahy (máme se rádi)

Příbuzní a cizí lidé

Pomáháme

Orientace v okolí bydliště

Knihy – studnice moudrosti

Činnosti, které mají děti rády

Četba, divadlo, film, moje oblíbená kniha

Okruhy činností

Dítě a jeho tělo

- sezónní pohybové činnosti
- konstruktivní činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- jednoduché pracovní činnosti v oblasti úklidu a úpravy prostředí.

Dítě a jeho psychika

- řečové, sluchové a rytmické hry
- sledování filmových nebo divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- hry na téma rodiny
- dramatické činnosti.

Dítě a ten druhý

- sociální interaktivní hry, hraní rolí, hudební a hudebně pohybové hry
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- společná setkávání, povídání, sdílení
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých

Dítě a společnost

- příprava a realizace společné slavnosti
- tvůrčí činnosti dramatické, hudební, výtvarné
- aktivity přibližující dítěti mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, lež)
- návštěva divadelního představení

Dítě a svět

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využití encyklopedií a dalších médií
- kognitivní činnosti /kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování/.

Podporujeme:

- Vytváření a rozvoj citových vztahů, vyjadřování prožitků, dojmů, pocitů
- Poznávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- Kultivaci a obohacení vzájemné komunikace mezi dětmi
- Spolupráci, spolupodílení se na společných činnostech
- Rozvoj kulturně estetických dovedností – dramatických, výtvarných, hudebních
- Rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Učení se nejen spontánně, ale i vědomě vyvinout úsilí, soustředit se na činnost a zapamatovat si ji, postupovat podle instrukcí a pokynů, dobrat se k výsledku
- Prohlubování pozitivního vztahu k místu, kde žijí
- Rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Touhu dítěte po dalším vědění a budoucím čtení, proč je dobré, když můžeme číst a co všechno můžeme s knihou prožít
- Rozvoj schopnosti sebeovládání.

V úrovni kompetencí usilujeme o vytváření:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

experimentovalo a užívalo při tom jednoduchých pojmů, dokončilo zadanou práci, dovedlo postupovat podle pokynů, učilo se hodnotit svou práci i druhých, uplatňovalo získané zkušenosti.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

mělo své vlastní, originální nápady, snažilo se řešit jednoduché problémy, které jsou známé a stále se opakují, samostatně, rozlišovalo řešení vedoucí k cíli a řešení, která k cíli nevedou, a dokázalo mezi nimi volit.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

dovedlo využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává, dokázalo vyjadřovat své pocity, prožitky různými prostředky (řeč., výtvar., hudební apod.), rozumělo slyšenému, slovně reagovalo, rozšiřovalo si svou slovní zásobu a používalo ji k dokonalejší komunikaci s okolím, ovládalo dovednosti předcházející čtení a psaní.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě

vědomě přijímalo důsledky svého jednání, dovedlo dětským způsobem projevit citlivost a ohleduplnost k druhým a pomoci slabším respektovalo ostatní, dokázalo se ve skupině prosadit, ale i podřídít.

Kompetence činnosti a občanské

Usilujeme o to, aby dítě

vědělo, že není jedno, v jakém prostředí žije a uvědomovalo si, že se na něm podílí, zajímalo se o druhé, mělo smysl pro povinnost ve hře, v práci i učení.

Integrovaný blok č. 4

Budeme se radovat z pohybu, hudby a činností, které máme rádi. Užijeme si radováněk s vodou, sněhem a ledem. Budeme sledovat, jak se nám mění části dne, dny v týdnu a roční období a jak se to zimní liší od ostatních. Také si popovídáme o tom, jaké je to být nemocný a jak to udělat, aby na nás byl každý bacil krátký. I v zimě se pracuje. Proto poznáme různá řemesla a na některá z nich si zahrajeme. Povíme si, co z čeho je nebo z čeho se to vyrábí. Protože máme rádi zvířata, řekneme si, jak se o ně v zimě starat. Budeme krmit ptáky, hledat zvířátka podle stop a také si na ně zahrajeme. Někteří z nás se budou připravovat na zápis a navštíví ZŠ. A pak už oslavíme masopust. Vyrobíme si masky a uspořádáme karneval.

Zimní radovánky

Pohyb na sněhu a ledě

Radost z pohybu (sportovní a pohybové hry,
základní gymnastika apod.)

Radost z hudby (poslech, tanec, zpěv,
relaxace apod.)

Radost z činnosti (stavby ze sněhu,
stavebnice, výtvarné činnosti...)

Masopust

ZIMA ČARUJE

Když přijde zima

Roční období, dny v týdnu,
části dne

Znaky zimy

Ochrana zdraví /prevence/, bezpečnost,

Půjdu už k zápisu

Jednou budu školák

I v zimě se pracuje

Práce dospělých

Zaměstnání a řemesla

Výroba

Co z čeho je

Máme rádi zvířata

Poznáváme svět zvířat

Zvířata v zimě

Péče o zvířata v zimě

Prohlubování vztahu k přírodě

Ztvárnění zvířat (různé způsoby)

Okruhy činností

Dítě a jeho tělo

- sezónní pohybové činnosti
- lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým využíváním
- činnosti směřující k ochraně zdraví a k vytváření zdravých životních návyků
- činnosti směřující k prevenci úrazů
- grafické činnosti
- jednoduché úkony s nástroji, náčiním, pomůckami, materiálem.

Dítě a jeho psychika

- vyprávění podle skutečnosti, komentování zážitků
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- konkrétní operace s materiálem, třídění, přiřazování, porovnávání
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- hry na rozvoj zrakové a sluchové paměti
- hry a činnosti zaměřené na poznání jednoduchých obrazně znakových systémů
- činnosti zaměřené k seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy
- činnosti zaměřující dítě do časových pojmů a vztahů
- činnosti zajišťující spokojenost a radost.

Dítě a ten druhý

- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- hry, přirozené situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- kooperativní činnosti ve skupinkách
- společné aktivity nejrůznějšího zaměření.

Dítě a společnost

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich práce.

Dítě a svět

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami).

Podporujeme:

- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám, přirozené poznávání rozmanitosti přírody – roční období
- Prohlubování vztahu k přírodě
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Rozvoj tvořivosti, představivosti a fantazie
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení a rozvoj zájmu o učení
- Osvojování elementárních poznatků o znakových systémech /abeceda, čísla/
- Osvojení některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- Rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Pozitivní vztah k práci
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- Rozvoj a kultivaci mravního i estetického vnímání.

V úrovni kompetencí usilujeme o vytváření:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Soustředěně pozorovalo, zkoumalo, objevovalo, všímalo si souvislostí, mělo elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, poznávalo, že se může mnohému naučit, učilo se nejen spontánně, ale i vědomě, učilo se s chutí.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

Všímal si dění i problémů v bezprostředním okolí, řešilo problémy na základě bezprostřední zkušenosti, zpřesnilo si početní představy, užívalo číselných a matematických pojmů.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Ovládalo dovednosti předcházející čtení a psaní, komunikovalo gesty i slovy, rozlišovalo některé symboly a rozumělo jejich významu a funkci.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Samostatně rozhodovalo o svých činnostech, umělo si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej, při společných činnostech se domlouvalo a spolupracovalo, respektovalo druhé, bylo k nim citlivé a ohleduplné.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

Vážilo si práce druhých, uvědomilo si svá práva i práva druhých, snažilo se chovat v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, chápalo, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.

Integrovaný blok č. 5

V tomto bloku nás čeká zázrak v přírodě – barvy, rostlinky, zvířata – budeme poznávat zvířátka na dvorku i ve stáji, v lese, na poli i v exotických zemích. Stanou se z nás zahradníci a pokusíme se vypěstovat nějakou rostlinku. Poznáme, co všechno rostliny potřebují k životu a porovnáme to s potřebami dětí. Zjistíme, kde žijeme/vesmír, planeta Země, světadíly/, že jsme různí a přece stejní. Porovnáme města a vesnice a život v nich. Budeme znát, kde bydlíme, kam se vracíme nejraději a proč. A hlavně si užijeme Velikonoce.

Když všechno kvete

Pozorování přírody (změny – vyjádření)

Barvy přírody (opakování barev)

Práce na zahradě

Příroda domova (pokožkové rostliny)

Nový život

Zvířata a jejich mláďata

Co je třeba k životu

živá a neživá příroda

Kde žijeme vesmír, planeta

Země, světadíly národy a

národnosti

JARO, VSTÁVEJ!

Lidská společnost

Města a vesnice

Život ve městě a na vesnici

(jaká na nás číhají nebezpečí)

Můj domov

Rovnost lidí (solidarita)

Velikonoce

Svátky jara

Lidové zvyky

Okruhy činností:

Dítě a jeho tělo

- pohybové činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- zdravotně zaměřené činnosti
- konstruktivně zaměřené činnosti

Dítě a jeho psychika

- činnosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy apod.)
- artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry
- pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledcích pozorování
- experimenty s materiálem a předměty
- řešení praktických problémů
- námětové hry a činnosti
- činnosti podporující tvořivost a fantazii
- činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zasvěcují dítě do časových pojmů a vztahů
- hry na téma rodiny, přátelství
- cvičení v projevu citů, v sebekontrolě, v sebeovládání
- sledování pohádek a příběhů obohacující citový život dítěte
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, čím se lidé liší.

Dítě a ten druhý

- hudební a hudebně pohybové hry
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- četba, vyprávění a poslech pohádek s etickým obsahem a poučením
- hry zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu apod.

Dítě a společnost

- receptivní, slovesné, literární, výtvarné a dramatické činnosti
- návštěvy kulturních míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě

Dítě a svět

- vycházky do okolí
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé
- poučení o možných nebezpečných situacích (kontakt se zvířaty, jedovaté rostliny)
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě

- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií
- praktické pokusy, zkoumání, manipulace s materiálem a surovinami
- pěstitelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní zahradu.

Podporujeme:

- Rozvoj vnímání, naslouchání, porozumění
- Rozvoj smyslového vnímání
- Kladení základů práce s informacemi
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s neživou a živou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Rozvíjení kooperativních dovedností
- Osvojování poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- Ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- Učit se přemýšlet, vést jednoduché úvahy, vyjádřit to, o čem přemýšlím
- Vytváření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- Rozvoj úcty k životu
- Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhým.

V úrovni kompetencí usilujeme o vytváření:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Soustředěně pozorovalo, zkoumalo, objevovalo, všímalo si souvislosti, kladlo otázky a hledalo na ně odpovědi, aktivně si všímalo, co se kolem něho děje, poznávalo, že se může mnohému naučit, mělo elementární poznatky o světě lidí, kultury a přírody.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

Řešilo problémy na základě bezprostřední zkušenosti, zkoušelo a experimentovalo, řešilo problémy, na které stačí, při řešení myšlenkových i praktických problémů užívalo logických, matematických i empirických postupů.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Vědělo, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, domlouvalo se gesty i slovy, v běžných situacích komunikovalo bez zábran, průběžně rozšiřovalo svou slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chovalo obezřetně, uplatňovalo základní společenské návyky a pravidla společenského styku v běžných situacích, rozpoznalo nevhodné chování, bylo schopno respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy, vnímalo nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost, bylo schopno chápat, že lidé se různí a umělo být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Kompetence činnosti a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

Uvědomilo si svá práva i práva druhých, snažilo se chovat v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, chápalo, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá, vážilo si práce i úsilí druhých, chápalo, že všichni lidé, mají stejnou hodnotu, dbalo na svoje bezpečí i bezpečí druhých.

Integrovaný blok č. 6

Tříděním odpadu „oslavíme“ Den Země. Zahrajeme si na čarodějnice, budeme si o nich povídat a nějakou si vyrobíme. Nezapomeneme na naše nejmilejší maminky – mají přece svátek. Společně s nimi si opečeme vuřty, vyrobíme jim ten nejkrásnější dáreček a zazpíváme jim a předneseme, co jsme se pro ně naučili. Zjistíme, kam chodí maminka a tatínek do práce a co tam dělají. Zahrajeme si na rozličné profese a řekneme si, čím bychom jednou chtěli být. Dozvíme se, co nám usnadňuje práci. Vyzkoumáme, z čeho jsou věci vyrobeny a pojmenujeme různé materiály a jejich vlastnosti. Budeme odhalovat

tajemství lidského těla, jeho části a důležitost našich smyslů. Také se budeme snažit o udržování svého těla ve zdraví, pochopit, že zdraví se musí chránit, napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem, zdravými životními návyky (zdravá výživa a životospráva) a oblékáním.

Maminka má svátek, Den Země, čarodějnice

Výroba dárků

Děláme radost sobě i ostatním

(zpívání, přednášení, tancování...)

Mezilidské vztahy

Co dělají naši blízcí

Rodina, je místo, kam patřím

Profese

Poznatky o technickém světě

Čím chci být

VĚCI A LIDÉ KOLEM NÁS

Tajemství lidského těla

Části těla

Smysly

Životospráva

Co si oblékám

Co nám usnadňuje práci

Stroje, nástroje

Materiál, vlastnosti

Použití

Okruhy činností:

Dítě a jeho tělo

- pohybové činnosti

- zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků.

Dítě a jeho psychika

- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- záměrné pozorování běžných předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání apod.)
- hry zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, koncentrace pozornosti
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, cvičení v projevování citů
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry na téma rodiny, přátelství
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišnosti od ostatních.

Dítě a ten druhý

- sociální hry, hraní rolí, dramatické činnosti
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích i ve skupinách
- společná setkávání, povídání
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije.

Dítě a společnost

- různorodé hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace společných slavností
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí.

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích (doprava, přístroje a jiná nebezpečí),
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- kognitivní činnosti, kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse
- praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami
- ekologicky motivované hravé aktivity.

Podporujeme:

- Osvojování poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním a technickém prostředí, jeho rozmanitosti, neustálých proměnách
- Rozvoj všech smyslů
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívat logických, matematických i empirických postupů, řešit různé úkoly a situace
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Přejít od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- Rozvoj pohybových dovedností a schopností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- Rozvoj kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dětí, vytvoření povědomí o mezilidských vztazích
- Rozvoj kulturně estetických dovedností – dramatické, výtvarné, hudební

- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem.

V úrovni kompetencí usilujeme o vytváření:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Vyvinulo úsilí, soustředilo se na činnost a záměrně si pamatovalo, radovalo se z toho, co samo zvládne a dokáže, mělo elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, porozumělo věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí.

Kompetence k řešení problémů:

Usilujeme o to, aby dítě:

Vymýšlelo nová řešení problémů a situací a využívalo při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost, vnímalo elementární matematické souvislosti.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Chápalo, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou, dokázalo vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.), průběžně rozšiřovalo svou slovní zásobu.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Umělo odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, přijímalo vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržovalo dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobilo se jim, chápalo, že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou.

Kompetence činnostní a občanské

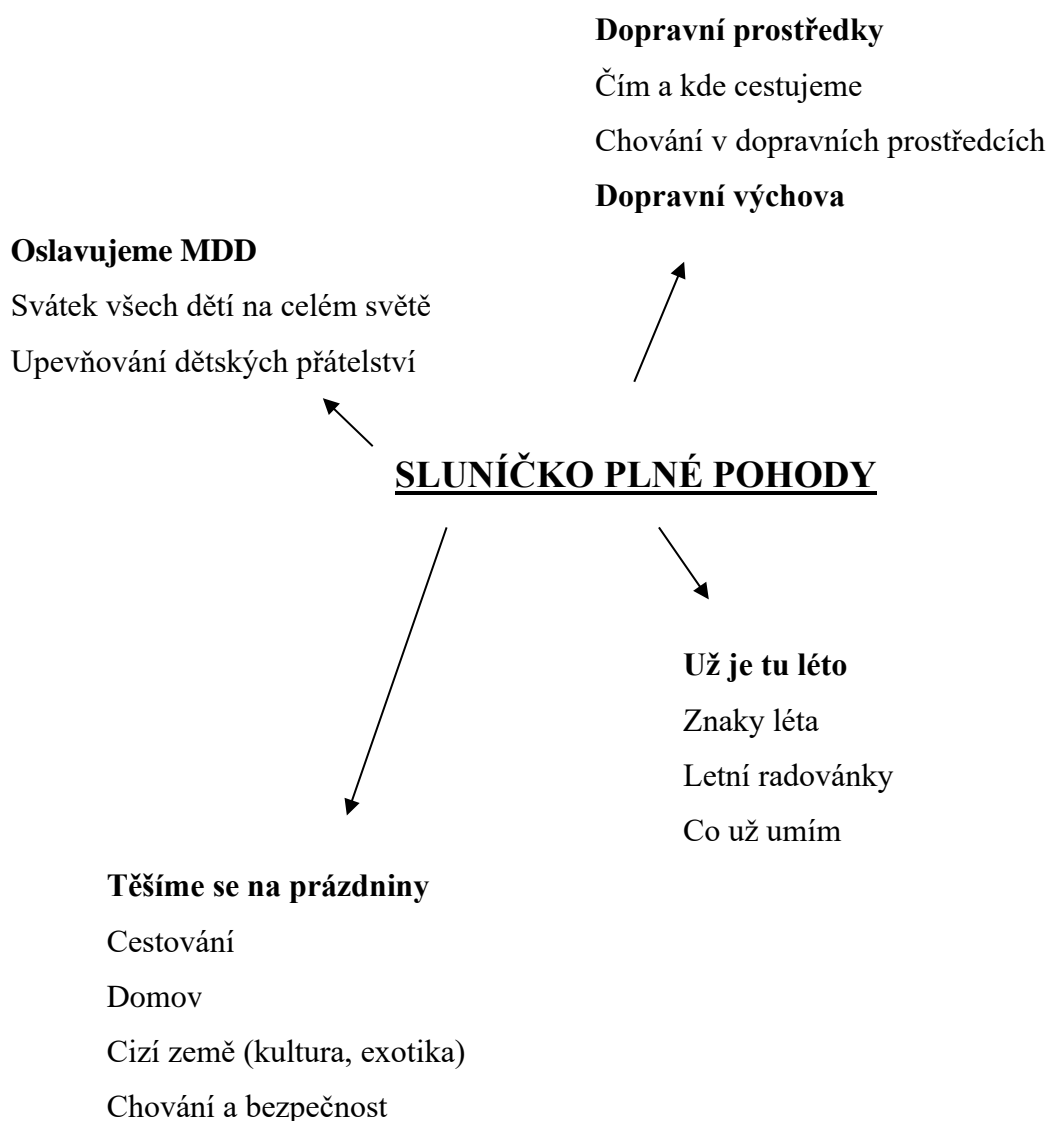
Usilujeme o to, aby dítě:

Učilo se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat, odhadlo rizika svých nápadů, šlo za svým záměrem, ale také dokázalo měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

Integrovaný blok č. 7

A nakonec pojedeme na výlet. Oslavíme náš svátek. Obejdeme zahrádky a poznáme první plody léta, zopakujeme si roční období a jejich znaky. Užijeme si letní radovánky. Vyjedeme do světa. Vyzkoumáme, jak to vypadá doma i v cizích zemích, jestli je svět opravdu kulatý a proč je každý člověk jiný. Stanou se z nás řidiči a naučíme se správně přecházet přes ulici. Poznáme některé dopravní prostředky a značky a řekneme si, čím a kde cestujeme a jak se v dopravních prostředcích máme chovat. Zopakujeme si, co už umíme a budeme se společně těšit na prázdniny. Určitě si povíme, jak se máme chovat, abychom si je užili ve zdraví. Společně s rodiči si uděláme rozlučkový oheň.

Okruhy činností:

Dítě a jeho tělo

- lokomoční pohybové činnosti i nelokomoční činnosti, sezónní činnosti, turistika
- zdravotně zaměřené činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů při pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi.

Dítě a jeho psychika

- rytmické a sluchové hry, slovní hádanky, vokální činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- komentování zážitků, vyřizování vzkazů, zpráv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, koncentrace pozornosti
- hry a činnosti zaměřené na ke cvičení různých forem paměti
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými matematickými pojmy a jejich symbolikou
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů
- estetické a tvůrčí aktivity
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, vyvolávající pohodu a veselí
- činnosti zaměřené k záměrnému pozorování, čím se lidé mezi sebou liší a v čem jsou si podobní.

Dítě a ten druhý

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi.

Dítě a společnost

- různorodé hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace společných slavností
- receptivní výtvarné či dramatické činnosti
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur.

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích (doprava, manipulace s přístroji, požár a jiná nebezpečí)
- hry a aktivity na téma dopravy
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- kognitivní činnosti, kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse
- seznamování s věkově odpovídajícími reáliemi o naší vlasti.

Podporujeme:

- Upevňování vzniklých přátelství
- Rozvoj prosociálního chování
- Rozvoj kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dětí, vytvoření povědomí o mezilidských vztazích, morálních hodnotách
- Vytváření povědomí o existenci jiných kultur
- Ochranu osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- Rozvoj schopnosti sebeovládání
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci
- Rozvoj pohybových schopností
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu)
- Poznávání jiných kultur.

V úrovni kompetencí usilujeme o vytváření:

Kompetence k učení

Usilujeme o to, aby dítě:

Experimentovalo a užívalo při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů, orientovalo se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije, dovedlo postupovat podle instrukcí a pokynů a bylo schopno se dobrat k výsledkům, odhadlo své síly.

Kompetence k řešení problémů

Usilujeme o to, aby dítě:

Řešilo problémy, na které stačí samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého, pochopilo jednoduché algoritmy různých úloh a situací a využívalo je v situacích dalších.

Kompetence komunikativní

Usilujeme o to, aby dítě:

Hovořilo (pokud je to možné) ve vhodně formulovaných větách, domlouvalo se gesty i slovy, ovládalo dovednosti předcházející čtení a psaní, vědělo, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit.

Kompetence sociální a personální

Usilujeme o to, aby dítě:

Napodobovalo modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí, chápalo, že nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, dokázalo se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování, bylo schopno chápat, že lidé se různí a umělo být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Kompetence činnostní a občanské

Usilujeme o to, aby dítě:

Chápalo, že nevhodnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky, uvědomovalo si, že svým chováním se podílí na prostředí, ve kterém žije a že je může ovlivnit, chápalo, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Vzdělávací obsah – závěr

Vzdělávání v naší mateřské škole bude probíhat podle vzdělávacího obsahu ŠVP, ale také ve značné míře i na základě IVP. Některé učivo bude vzhledem k zdravotnímu postižení žáků zredukováno, a naopak na některé učivo může být kladen větší důraz. **Výběr učiva bude přizpůsoben speciálním vzdělávacím potřebám dětí a podle potřeby bude zařazeno i situační učení.**

7. Autoevaluace

Cílem hodnocení je ověřit naplňování stanovených cílů a záměrů ve školním vzdělávacím programu a jeho soulad s cíli RVP. Pomocí průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek je učitelkám MŠ poskytnuta zpětná vazba o kvalitě jejich práce a ony se jí snaží využívat k optimalizaci a zlepšování všech součástí výchovně vzdělávacího procesu.

Struktura evaluace:

Oblast: Dokumenty školy: soulad ŠVP – RVP PV

Tato oblast by měla hodnotit naplňování stanovených záměrů a cílů školy v souladu s cíli RVP PV.

1. Evaluace podtémat integrovaných bloků

- Cíl:** Vyhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího, navazujícího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
- Čas:** Vždy po ukončení podtématu integrovaného bloku
- Nástroje:** Záznam do hodnotících listů, konzultace učitelek
- Kdo:** Vedoucí učitelka MŠ

2. Evaluace podtémat jako celku jednoho integrovaného bloku

- Cíl:** Zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených záměrů jako celku, případná opatření
- Čas:** Po ukončení realizace daného integrovaného bloku
- Nástroje:** Záznam evaluace integrovaných bloků, konzultace učitelek
- Kdo:** Vedoucí učitelka MŠ

3. Hodnocení dětí

- Cíl:** Hodnotit vývojové pokroky jednotlivých dětí
- Čas:** Převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby

Nástroje: Konzultace učitelek, konzultace s rodiči, konzultace s odborníky z pedagogicko-psychologické poradny a SPC, diagnostika dětských výtvarných prací, cílené pozorování, vedení portfolia

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

4. Soulad ŠVP – RVP PV

Cíl Ověřit soulad ŠVP – RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce

Čas: 2 x za rok

Nástroje: Přehledy o rozvoji dětí – fotodokumentace, výstavy, vystoupení dětí, záznamy, monitoring, hospitační záznamy, konzultace, dotazníky pro rodiče, pedagogické porady, autoevaluace pedagogických pracovníků, vlastní hodnocení školy

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

Oblast: Průběh vzdělávání a výsledky

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění cílů a koncepčních záměrů ŠVP a výsledků vzdělávání.

1. Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces

Cíl: Zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Čas: Průběžně

Nástroje: Monitoring, vzájemné hospitace, konzultace, pedagogické hospitace, uplatňování poznatků z dalšího vzdělávání, dotazníky + výstup, pedagogické porady

Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

2. Osobní rozvoj pedagogů

Cíl: Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Čas: Průběžně
Nástroje: Konzultace, pedagogické porady, hospitace, monitoring, dotazníky
Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

3. Evaluace personálních podmínek

Cíl: Zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV, kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP ve vztahu k cílům ŠVP a k naplnění koncepčních záměrů, efektivita personálního zabezpečení MŠ
Čas: 1x za rok
Nástroje: Průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní činnost, hospitace, pedagogické a provozní porady
Kdo: Ředitelka školy, vedoucí učitelka MŠ

4. Evaluace materiálních podmínek

Cíl: Zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP: budova, technický stav vybavení tříd – dětský nábytek, pomůcky, hračky, zahrada + zahradní náčiní
Čas: 1x za rok
Nástroje: Dotazníky, záznamy z pedagogických a provozních porad, záznamy z kontrolní činnosti
Kdo: Ředitelka školy, učitelky

5. Evaluace ekonomických podmínek

Cíl: Hodnocení činností v oblasti ekonomiky školy, účelnost, efektivnost hospodaření, rozbor hospodaření školy
Čas: 1x za rok
Nástroje: Tabulky, zprávy + rozbor, pedagogické a provozní porady
Kdo: Ředitelka školy

6. Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl: Zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP
Čas: 1x za rok

Nástroje: Monitoring, hospitace, kontrolní činnost, dotazníky, záznamy pedagogických a provozních porad
Kdo: Ředitelka školy

Oblast: Spolupráce

Cílem této oblasti je vyhodnocení přínosu partnerství pro naplňování stanovených záměrů v ŠVP

1. Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl: Úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanoveným záměrům této oblasti v ŠVP
Čas: průběžně, min. 2 x za rok
Nástroje: Rozhovory s rodiči, monitoring mezi rodiči, dotazníky, provozní porad, mimoškolní akce za účasti rodičů
Kdo: Vedoucí učitelka MŠ

2. Evaluace spolupráce se ZŠ a ZŠS, veřejností

Cíl: Vyhodnotit kvalitu a účelnost zvolených metod ve vztahu k naplnění stanovených záměrů v ŠVP
Čas: 1x za rok
Nástroje: Webové stránky, fotodokumentace, vystoupení dětí pro veřejnost, výstava dětských prací
Kdo: Ředitelka školy

8. Preventivní program

Preventivní program je přirozenou součástí našeho ŠVP.

Kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, ke kterým směřujeme, jsou:

- Sebedůvěra, samostatnost a sebejistota
- Schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se

- Seberozvíjení
- Motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- Rozvoj tvořivosti a estetického cítění.

Tyto kompetence jsou zároveň prevencí společensky nepřijatelných jevů.

Mezi další kompetence v oblasti prevence, které jsou součástí našeho ŠVP, patří:

- Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví
- Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit, napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (zdravá výživa a životospráva)
- Mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- Vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- Znat pravidla společného soužití ve skupině
- Hodnotit své chování i chování druhých
- Mít a hájit svůj názor
- Akceptovat kompetentní autoritu
- Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- Přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- Vědět, že je více možností řešení konfliktů
- Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí.

Tyto kompetence vytváříme pomocí:

- Osobní zkušenosti dítěte (zejména při hře)
- Prožitkového učení
- Sociálních her a hraní rolí
- Námětových her, společných staveb nebo společných kreseb
- Dramatické výchovy

- Věkově smíšené třídy
- Soužitím zdravých dětí s dětmi se zdravotním postižením
- Denního kontaktu učitelek s rodiči (a to především ústního nebo alespoň písemného).

9. Program environmentální výchovy

Enviromentální výchova je přirozenou součástí našeho ŠVP

Hlavní cíl

Příspěť k vytvoření pozitivních vztahů dětí k prostředí, zejména k přírodě a zprostředkovat vytváření dovedností a návyků správného jednání v prostředí. Zajistit práva dětí na jejich optimální rozvoj v rodinách. Naučit je žít podle principů (trvale) udržitelného rozvoje. Chápat význam odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.

Konkrétně to znamená:

- vytvářet dětem základní podmínky pro získávání dovedností a znalostí o zákonitostech biosféry, o vztazích člověka a prostředí, o vývoji a problémech současné civilizace i o možnostech a způsobech jejich řešení
- pěstovat dovednosti a návyky žádoucího jednání a chování v přírodním prostředí
- působit na utváření názorů, postojů, hierarchii životních hodnot, životní styl, na pochopení kvality života
- rozvíjet úctu a cit k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na Zemi
- motivovat k aktivnímu zapojení do péče o životní prostředí, zaměřovat se na:
  - omezování nadspotřeby
  - znovu používání, vyhýbání se věcem na jedno použití
  - recyklování papíru, železa, skla, organický odpad ukládat na kompost.

Metody při realizaci EVV

Klademe důraz na pobyt žáků v přírodě, vnímání pomocí všech smyslů a vytváření pozitivních zkušeností z kontaktu s přírodou, s přírodními materiály. Důležité je dát dostatečný prostor pro pozorování a prožitok.

Využíváme metody:

- vyprávění spojené s názorem
- situační učení – využití situace v daném okamžiku
- kooperativní učení hrou a činnostmi
- rozhovor
- demonstraci
- metody pracovní, manipulaci

V Ostravě dne 20. 4. 2020